

Blauwalgproblemen

Enkele meest gestelde vragen

1. Wanneer treedt blauwalgbloei op?

Bij warm weer, weinig wind en in voedselrijk water. Klimaatverandering en vervuiling – met voedselrijke elementen, bijvoorbeeld mest – dragen daar aan bij.

2. Hoe zie je het?

Met het blote oog zie je zichtbare wit tot groen gekleurde vlokjes. Sliertjes of bolletjes zijn zeer waarschijnlijk kolonievormende blauwalgen. Een verachtige groene tot roodbruine laag op het water duidt op een drijfslag. Het water kan ook sterk groen gekleurd zijn; niet alle giftige blauwalgen vormen kolonies of drijfslagen. Verder kun je blauw tot witbruin schuim op het water zien. Maar professionele meting is de enige echt goede methode om blauwalgen te constateren.

3. Wanneer is het gevaarlijk?

Er is vooral risico als er opeenhoping van blauwalg in het water heeft plaatsgevonden, in de vorm van een drijfslag en je het binnenkrijgt. Kinderen lopen meer risico. Toxines (giftige stoffen) komen vrij als blauwalgen afbreken (afstervende drijfslagen) of met kopersulfaat worden gedood (om bloei te bestrijden). Ernstige gezondheidseffecten hebben altijd met een van deze twee situaties te maken.

4. Hoe kunnen we problemen vermijden?

Problemen kun je het best voorkomen door contact met een drijfslag te vermijden. Verder zou er systematische controle van *alle* wateren waar wordt gerecreëerd moeten plaats vinden en zou er gewaarschuwd moeten worden waar nodig. Verder zou er natuurlijk vervuiling met meststoffen moeten worden teruggedrongen.

5. Wat kunt u doen als u blauwalg ziet?

Meld aanwezigheid van drijfslag, groene soep, schuim, of dode dieren in het (stads)water bij uw gemeente en/of waterschap. Raap dode dieren niet zelf op en vermijd contact met een drijfslag. Meldt gezondheidsklachten bij uw huisarts of de GGD.

Concrete voorbeelden van nadelige effecten (Bron: Rapport uit 1999 van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO))

- **Zwemmen:** Vaak moeilijk te onderscheiden achteraf van andere mogelijke oorzaken maar huidirritatie, diarree en misselijkheid lijken tamelijk algemeen voor te komen. Het kan echter ook erger: In Engeland in 1989 moesten 20 soldaten zwem en kano training doen in een meer met een dichte *Microcystis* bloei. De helft werd behoorlijk ziek (diarree, overgeven, buikpijn, keelpijn, zwerende lippen), en twee moesten met longontsteking (toegeschreven aan inademing van toxinen) worden opgenomen in het ziekenhuis. Het bleek dat degenen die het slechts konden zwemmen en het meeste water hadden binnen gekregen ook het ziekst waren geworden.
- **Drinken:** Drinkwater bereid uit blauwalgmeren heeft meerdere malen tot grote problemen geleid. Bijvoorbeeld in Brazilië in 1988 toen 2000 mensen ziek werden en 88 overleden als gevolg van het drinken van water bereid uit een nieuw stuwmeer vol *Anabaena* en *Microcystis*. Chronische blootstelling in lagere concentraties kan leiden tot verhoogd kankerrisico, zoals duidelijk is in zuidoost China.
- **Dieren:** Er zijn veel gevallen bekend van sterfte bij vee, honden en andere dieren die water met blauwalgen hebben gedronken.